

SISÄLLYSLUETTELO

Vanhusneuvosto pöytäkirja 13.09.2018

1 § Pöytäkirjan kansilehti	1
2 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
3 § Työjärjestyksen hyväksyminen	4
4 § Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen	5
5 § Kirjastopalvelujen tulevaisuus Vantaalla	6
6 § Vantaan vanhusneuvoston vuoden 2019 toimintasuunnitelma	8
7 § Vaikuttamistoimielimet mukaan uuden Vantaan valmisteluun	9
8 § Pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen yhteiskokous Helsingissä	11
9 § Hanke-esittely: koulutusta aikuisten digitaalisten taitojen vahvistamiseen	12
10 § Tiedoksi merkittävät asiat	13

1 § Vanhusneuvoston kokous

Aika: 13.9.2018 klo: 13.15 (kahvit klo 12.45 alkaen)

Paikka: Peltolantie 2D, 01300 Vantaa, iso neuvotteluhuone

Osallistujat

Jäsenet		Varajäsenet	
Särkelä Jussi, puheenjohtaja	x	Koskinen Jouko	-
Huvila Raimo, varapuheenjohtaja	x	Räisänen Pertti	-
Salmenkivi Eija	x	Salmenkaita Maija	-
Liimatainen Heimo	x	Natunen Tuula	-
Suomela Juha	x	Jormola Jukka	-
Martikainen Kaarlo	-	Söderberg Reijo	-
Lauren Leena	x	Eskelinen Ritva	-
Hakanen Paula	x	Laaksonen Sirkka	-
Niemi Pirkko	x	Peltonen Varpu	-
Toivonen Pirkko	x	Kaljula Ester	-
Salmi- Mehtonen Sirkka	x	Karjalainen Pirkko	-
Palomaa Ulla-Stina	x	Sandell Håkan	-
Asiantuntijaedustajat		Vara-asiantuntijaedustajat	
Salminen Mariela	-	Salmi Pontus	-
Seurakuntayhtymä			
Halmén Leea,	-	-	
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala			
Tamminen Olli	x	Penttimikko Anitta	-
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala			
Kallistahti Veli – Matti	-	(Larkio Annukka),	x
Sivistystoimen toimiala		sijainen Anne Pakarinen	
Lahnalampi- Lahtinen Minna,	x	Keskinen Päivi	-
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala			
Eläkejärjestöjen edustajat		Eläkejärjestöjen varaedustajat	
Irma Sihvonen / Eläkeliitto ry	x	Eija Savela / Eläkeliitto ry	-
Ari Martinaho / Eläkeläiset ry	x	Ilona Rosenlund / Eläkeläiset ry	-
Eläkkeensaajat ry / Taisto Mäntynen	x	Eläkkeensaajat ry	-
Marketta Savolainen / Kansalliset Seniorit ry	-	Ruben Karlsson / Svenska Pensionärer rf	x
Seppo Piitulainen / Vantaan kristilliset eläkeläiset ry	x	Ritva Laurikainen / Julkisen alan eläkeläiset ry	-
Anneli Karhunen / Opetusalan Seniorijärjestö OSJ ry	x	Taina Kulusjärvi-Touray / Opetusalan Seniorijärjestö OSJ ry	-
Muut osallistujat			
Tuija Mustajärvi, vanhusneuvoston sihteeri		x	
Mikko Vainio, kirjastopalvelujen johtaja, esittelijä		x	
Juho Nikkilä, Vantaan aikuisopisto, esittelijä		x	

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Jussi Särkelä

Pöytäkirjanpitäjä Tuija Mustajärvi

Pöytäkirja tarkastetaan seuraavassa kokouksessa 11.10.2018.

2 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Vanhusneuvosto 13.9.2018

Esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3 § Työjärjestyksen hyväksyminen

Vanhusneuvosto 13.9.2018

Esitys:

Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esityslista seuraavin muutoksin: kohtaan 9 ennen tiedoksi merkittäviä asioita lisätään Vantaan aikuisopiston esittely aikuisten digitaitojen parantamiseen tähtäävästä hankkeesta ja tiedoksi merkittäviin asioihin lisätään kohdaksi 4 kuulumiset ikäautoilijoiden teematilaisuudesta.

4 §

Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen

Vanhusneuvosto 13.9.2018

Esitys:

Hyväksytään edellisen kokouksen (15.8.2018) pöytäkirja.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

5 § Kirjastopalvelujen tulevaisuus Vantaalla

11583/00.02.03.00/2017

MV/TM

Vantaan uusimmat kirjastot Lumo Korsossa ja Point Kartanonkoskella ovat yli kymmenen vuotta vanhoja. Niiden avaamisen jälkeen Vantaalle on tullut yli 40 000 uutta asukasta. Samana aikana internet, sosiaalinen media ja television maksukanavat ovat muuttaneet ihmisten ajankäyttöä, mediatottumuksia ja osaamistarpeita. Myös joukkoliikenneyhteydet ovat merkittävästi parantuneet viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Kaupunginkirjasto tekee parhaillaan palveluverkkoselvitystä, jossa yritetään huomioida edellä mainittujen seikkojen vaikutus ja minkälainen kirjastoverkko Vantaalla tulevaisuudessa kenties tarvitaan. Selvitys tulee esittämään erilaisia kirjastopoliittisia vaihtoehtoja sille, minkälaisia tavoitteita kirjastotoiminnalla voisi olla sekä miten nämä vaikuttavat kirjastoverkkoon, tuotettuihin palveluihin ja niiden kustannuksiin.

Kirjastopalveluiden johtaja Mikko Vainio esittelee nykyisen kirjastoverkon piirteitä, palveluverkkoselvityksen tilannetta sekä mahdollisia vaihtoehtoja sille, minkälaisia kirjastot voisivat kymmenen vuoden päästä olla.

Vanhusneuvosto 13.9.2018

Esitys:

Merkitään tiedoksi esittely ja siitä käyty keskustelu.

Käsittely:

Myyrmäen kirjastoa pidettiin suosittuna, rauhallisena ja hienona ja toivottiin kaikkien ikäihmisten huomaavan hissimahdollisuuden. Tikkurilan kirjastossa ikäihmiset ovat olleet tyytyväisiä siihen, että nykyään hissin käyttö on mahdollista; kiitosta sai myös tilojen tarjoaminen ikäihmisten liikunnalle. Kirjastoauton käyttö herätti kiinnostusta, samoin ikäihmisten kirjastopalvelujen käyttö. Kysyttiin myös, ketkä valitsevat lehtiä ja kirjoja kirjaston valikoimaan ja onko digitalisaation suhteen jotain kehityskulkuja, jotka vaarantaisivat ikäihmisten kirjastoasioinnin.

Kirjastopalvelujen johtaja Mikko Vainio kertoi, että käytössä on kaksi kirjastoautoa, joilla molemmilla on kaksi vuoroa ja yhteensä noin 100 pysäkkiä. Kirjaston asiakkuudet jakautuvat melko tasaisesti eri ikäryhmille ja molemmille sukupuolille. Keskimäärin vantaalaiset lainaavat 12 kirjaa vuodessa. Yli 80-v. käyttäjistä suurin osa on miehiä. Vainion mukaan yleistäen voi sanoa, että miehet lukevat lehtiä kirjastossa ja naiset vievät kirjoja kotiin. Yleisellä tasolla voidaan myös todeta, että yhä harvempi ihminen lukee, mutta ne jotka lukevat, lukevat entistä enemmän. Vainio totesi, että suurena kaupunkina Vantaa tilaa lähes kaiken ilmestyvän kirjallisuuden, mutta kappalemäärät vaihtelevat. Kirjaston oma henkilökunta voi tietyn määrärahan puitteissa tilata lehtiä kirjastoon. Tilaustoiveet voi esittää suoraan kirjastoon tai helmet-sivuilla (hankintatoive). Digitalisaation osalta Vainio totesi, että kaikki vanhat palvelumuodot säilyvät: uudet omatoimijat ja e-aineistot ovat lisämahdollisuuksia entisten palveluiden päälle. Itsepalvelun lisääntyminen on kuitenkin yleinen trendi kaikissa palveluissa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

7319/00.01.02.00/2018

JS/TM

Kuntalain 27 §:n mukaan ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta. Vanhuspalvelulain mukaan vanhusneuvosto on otettava mukaan ikääntyneen väestön tukemiseksi laadittavan suunnitelman valmisteluun ja ikääntyneen väestön sosiaalipalvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden arviointiin.

Vantaan vanhusneuvoston vuoden 2019 toimintasuunnitelmaluonnoksen laatii neuvoston sihteeri yhteistyössä neuvoston puheenjohtajan kanssa. Toimintasuunnitelma hyväksytään vuoden 2018 viimeisessä kokouksessa. Toimintasuunnitelman valmistelun pohjaksi vanhusneuvoston jäseniä pyydetään esittämään näkemyksiään siitä, millaisia painotuksia vanhusneuvostolla voisi olla vuonna 2019 ja mitä teemoja he erityisesti toivoisivat käsiteltävän vuoden 2019 kokouksissa.

Vanhusneuvosto 13.9.2018

Esitys:

Kerätään vanhusneuvoston jäseniltä kirjallisesti näkemyksiä heidän toivomistaan painotuksista ja teemoista vuoden 2019 toimintasuunnitelman pohjaksi ja käydään lisäksi asiasta avoin keskustelu.

Käsittely:

Puheenjohtaja ja sihteeri ovat alustavasti pohtineet yhdenvertaisuusteemaa yhdeksi vuoden 2019 painopisteeksi. Teemaa käsiteltäisiin eri näkökulmista (esim. sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöt, maahanmuuttajat ja muut etniset vähemmistöt) keskiössä ikäihmiset ja heidän palvelunsa.

Yhdeksi kärkiteemaksi ehdotettiin vanhusneuvoston vaikutusvallan vahvistamista eri toimialojen asioissa jo suunnitteluvaiheessa. Vanhus- ja vammaispalvelujen vs. johtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen toi esille tulevan lisäyksen vanhusneuvoston resursseihin: asukaspalveluiden toimialalle on tulossa yksi kokoaikainen vakanssi, jonka tehtäväkuvassa on pelkästään vanhus- ja vammaisneuvoston asioiden hoitaminen. Puheenjohtaja totesi, että kulttuuripuolella aloittaa kokopäiväinen kulttuurintuottaja ikäihmisille.

Tärkeinä aiheina nostettiin esille myös ennaltaehkäisevän toiminnan tarve kokonaisuudessaan. Erityisesti liikunnalla laajasti ymmärrettynä nähtiin merkittävä rooli toimintakyvyn ylläpitämisessä, mutta myös esimerkiksi oikean ravinnon tärkeydestä tiedottamista ja kuntoutusta pidettiin tärkeinä teemoina. Puheenjohtaja totesi, että liikuntateemaan pureudutaan osaltaan jo tämän syksyn seuraavassa kokouksessa lokakuussa.

Sote-seurannan haluttiin olevan mukana kokousasioissa aina tarpeen mukaan.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

7 §

Vaikuttamistoimielimet mukaan uuden Vantaan valmisteluun

11583/00.02.03.00/2017

PH/TM

Vantaan kaupungin organisaatio uudistuu 1.1.2020. Kaupunginjohtaja on perustanut uudistusta varten uusi Vantaa -projektin, jota johtaa ylimmistä viranhaltijoista koostuva muutosjohtoryhmä ja jota ohjaa kaupunginhallituksen asettama uusi Vantaa -luottamushenkilötoimikunta. Valmistelussa käydään läpi kaupungin toimialat, tulosalueet, prosessit ja luottamushenkilötoimielimet.

Kaupunginhallitus on aikatauluttanut uudistukselle välitavoitteet. Uusi Vantaa -luottamushenkilötoimikunnan tulee esittää kaupunginhallitukselle linjauksensa kaupungin uusista toimialoista 22.10.2018 mennessä, uusista tulosalueista 17.12.2018 mennessä ja lautakunta- ja toimikuntarakenteesta alkuvuodesta 2019. Viralliset päätökset uudesta organisaatiosta tehdään kaupunginvaltuustossa keväällä 2019.

Uudistuksella tavoitellaan kaupunkia

- jossa kaupunginvaltuuston hyväksymä strategia näkyy yhä paremmin johtamisessa ja toiminnassa,
- jossa kaupunkikonsernia johdetaan yhtenä kokonaisuutena,
- jossa pystytään ketterästi muuttamaan toimintatapoja,
- joka ottaa aktiivisesti asukkaitaan, työntekijöitään ja sidosryhmiään mukaan suunnittelemaan, tekemään ja arvioimaan yhteisiä asioita,
- jolle kumppanuudet ovat entistä tärkeämpiä,
- joka on jatkossakin kansallisesti ja kansainvälisesti kiinnostava ja kilpailukykyinen ja
- joka on löytänyt omat tehtävänsä, toimintatapansa, roolinsa ja suuntansa maakunta- ja sote-uudistuksen vaikutusten jälkeen.

Uuden Vantaan valmisteluun halutaan mukaan laajasti erilaisia näkemyksiä. Kaupungin ylimmän viranhaltija- ja luottamushenkilöjohdon sekä henkilöstön lisäksi halutaan kuulla myös asukkaiden ajatuksia uudistuksesta. Kaupungin vaikuttamistoimielimet edustavat laajasti erilaisia vantaalaisia, joiden erityistarpeet halutaan huomioida asian valmistelussa. Tämän vuoksi vaikuttamistoimielimet kutsutaan mukaan keskustelemaan uudistuksesta ja tuomaan erilaisia näkemyksiä valmisteluun.

Kuntalaispalveluiden osallisuus- ja yhteisöpalveluiden yksikön suunnittelija Tuija Mustajärvi esittelee Uusi Vantaa -prosessia. Esittelyn jälkeen nimetään neljä edustajaa vaikuttamistoimielinten yhteiseen uusi Vantaa -tilaisuuteen, joka pidetään tiistaina 23.10.2018 klo 17.00-20.00 Tikkurilassa.

Lisätiedot uusi Vantaa -valmistelusta: hallinnon erityisasiantuntija Paula Harju,
etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Lisätiedot vaikuttamistoimielinten yhteisestä tilaisuudesta: osallisuuskoordinaattorit@vantaa.fi

Vanhusneuvosto 13.9.2018

Esitys:

Merkitään tiedoksi kuultu esittely Uusi Vantaa -prosessista ja nimetään neljä edustajaa vaikuttamistoimielinten yhteiseen uusi Vantaa -tilaisuuteen.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys ja päätettiin nimetä edustajiksi vaikuttamistoimielinten yhteiseen Uusi Vantaa -tilaisuuteen **Ulla-Stina Palomaa, Pirkko Niemi, Seppo Piitulainen ja Paula Hakanen.**

8 §

Pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen yhteiskokous Helsingissä

11583/00.02.03.00/2017

JS/TM

Pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen yhteiskokous järjestetään 23.10. klo 13-16 Helsingissä, kaupunginhallituksen istuntosalissa. Helsingin vanhusneuvosto on pyytänyt muilta vanhusneuvostoilta ehdotuksia ja toiveita kokouksessa käsiteltäviksi aiheiksi. Helsingin vanhusneuvosto on myös ilmoittanut aiemmasta poiketen, että kokoukseen voi osallistua 8 henkilöä kustakin kaupungista.

Vanhusneuvosto 13.9.2018

Esitys:

Sihteeri kirjaa ja toimittaa Vantaan vanhusneuvoston jäsenten mahdolliset ehdotukset yhteiskokouksen aiheiksi Helsingin vanhusneuvostolle. Valitaan vielä kaksi edustajaa yhteiskokoukseen Vantaan vanhusneuvoston 15.8. kokouksessa valittujen kuuden edustajan lisäksi.

Käsittely:

Vanhusneuvoston jäsenet esittivät yhteiskokoukseen seuraavia kokousaiheita:

- Ennaltaehkäisy, toimintakyvyn ylläpitäminen (liikunta ja kulttuuri)
- Esittely, kuinka vanhusneuvoston jäsenet ja muut edustajat valitaan Helsingissä ja muissa kunnissa
- Helsingin (ja muiden kuntien) kotihoidon tilanne
- Pohdintaa siitä, miten saataisiin parannusta yhteisiin ulostuloihin/ yhteiseen vaikuttamiseen pk-seudun neuvostojen laajuisesti eli kuinka vanhusneuvostojen profiilia saadaan korotettua

Päätös:

Hyväksyttiin esitys ja päätettiin nimetä edustajiksi pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen yhteiskokoukseen vielä **Juha Suomela** ja **Anneli Karhunen**.

9 §

Hanke-esittely: koulutusta aikuisten digitaalisten taitojen vahvistamiseen

11583/00.02.03.00/2017

JN/TM

Vantaan aikuisopistossa on työn alla hanke, jossa tarjotaan koulutusta aikuisten digitaalisten taitojen vahvistamiseen (mm. digitaaliset palvelut, älylaitteet, tietokoneet). Hankkeen on tarkoitus tarjota digiapua myös opistotalon ulkopuolella ja hankkeessa ollaan kiinnostuneita yhteistyöstä eri tahojen kanssa Vantaalla. Toimintaan haetaan opetushallituksen valtionavustusta. Hanketta vanhusneuvostolle esittelee Vantaan aikuisopiston median ja tietotekniikan johtava opettaja Juho Nikkilä.

Lisätiedot: Vantaan aikuisopiston median ja tietotekniikan johtava opettaja Juho Nikkilä, p. 040 521 2756, juho.nikkila2@vantaa.fi

Vanhusneuvosto 13.9.2018

Esitys:

Merkitään tiedoksi esittely ja siitä käyty keskustelu.

Käsittely:

Lähestymistapaa pidettiin hyvänä, mutta tuotiin esille, että ulkopuolelle jäivät ne, jotka eivät pääse liikkumaan ulos. Todettiin, että järjestöillä jo on tämäntyylistä toimintaa, mutta tarvetta varmaan enemmänkin. Enter ry on järjestänyt tämäntyyllisiä koulutuksia kirjastoissa. Esittelijä huomautti, että usein tarve on nimenomaan yksityisohjaukselle. Kysymykseen siitä, onko läppäri- vai mobiilikoulutus järkevämpi, esittelijä totesi painotuksen olevan enemmän mobiilissa. Tuotiin esille, että kaikilla ikäihmisillä ei ole tarvittavia laitteita eivätkä kaikki välttämättä edes halua oppia käyttämään digilaitteita. Esittelijä kertoi, että yhteistyöhön haetaan mukaan toimijoita, joilla on laitteita omasta takaa, jotta ikäihmiset pystyvät niihin tutustumaan. Lisäksi hankkeeseen on tarkoitus palkata erillinen kouluttaja. Vanhusneuvoston jäsenet lupasivat viestiä hankkeesta omille taustaorganisaatioilleen. Esittelijä totesi laittavansa hankehakemukseen maininnan, että vanhusneuvosto on ollut kiinnostunut yhteistyöstä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

10 § Tiedoksi merkittävät asiat

11583/00.02.03.00/2017

TM

1. Vanhusten viikon päätapahtuma 13.10. siirtyy Martinuksesta Myyrmäen Energia Areenalle Hyvinvointimessujen yhteyteen.
2. Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta palautti 20.8.2018 kokouksessaan vanhus- ja vammaispalvelujen perhehoidon toimintaohjeen uudelleen valmisteluun. Ohje tuodaan uudelleen päätettäväksi muiden palvelumaksujen käsittelyn yhteydessä (todennäköisesti vuodenvaihteen tienoilla).
3. Pääkaupunkiseudun soster-lautakuntien yhteiskokouksessa 22.8. pääaiheina olivat lapset ja nuoret sekä kuntarajat ylittävä yhteistyö. Kokouksen tiedote löytyy osoitteesta <http://www.vantaa.fi/uutisia/101/0/140845>
4. Ikäautoilijoiden teematilaisuuden 12.9. kuulumiset: Osallistujamäärä oli suuri, tarvetta tilaisuudelle siis oli. Esiintyjät hyviä. Vantaan Sanomien ilmoituksesta oli jäänyt pois tieto ennakoilmoittautumisesta, minkä vuoksi tarjoilut eivät täysin vastanneet osallistujamäärän tarpeisiin. Tilaisuuden materiaali laitetaan extranettiin. Liikenneturva järjestää ikäautoilijoiden kuntokursseja. Ensi vuonna mahdollisuus järjestää uusi tilaisuus, jossa mahdollisesti rajattu osallistujamäärä.

Vanhusneuvosto 13.9.2018

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.